

учението си. На следната година завършва съ успѣхъ математическия факултетъ.

Следъ завършване на образованието си, на 1 септемврий 1895 год., 25-годишния Кирилъ Поповъ получава назначение за учителъ въ Пловдивската мъжка гимназия, командированъ на занятие въ държавното Статистическо бюро, въ новоучредената секция за изработване училищна статистика. Тази щастлива случайност дава насока на бждещето обществено поприще на Кир. Попова, като го приобщава съ статистиката още при първитѣ му самостоятелни стѣпки въ живота.

Добъръ математикъ, съ бистъръ проникателенъ умъ и дълбоко наблюдателно око, надаренъ и съ природенъ статистически усѣтъ, както по-сетне се прояви, Кирилъ Поповъ попада въ най-благоприятни за своето призвание условия. Той работи и се школува подъ прѣкото ръководство, и въ най-близъкъ контактъ, на тогавашния директоръ и организаторъ на нашата официална статистика Тодоръ Иванчовъ, който завладява младия чиновникъ съ високитѣ си духовни качества и съ своята преданна, неуморна и проникната съ дълбока любовъ къмъ повѣреното му дѣло служебна дейность. К. Поповъ се увлича въ предприетитѣ презъ този периодъ проучвания за издигане и реорганизиране на статистическата служба на държавата споредъ изискванията на статистическата теория и по образеца на напредналитѣ страни и за засилване и разширяване дейността ѝ въ всички незасегнати до тогава области на стопанския и социаленъ животъ; тѣзи проучвания му даватъ възможность да оцени важната роля и голѣмото значение на статистиката за управлението и живота на младата ни държава и той се предава съ цѣлата си душа и съ една буйна енергия на новата си служба. Неговото трудолюбие, пѣргавъ критиченъ умъ, несломима воля и страстно увлѣчение въ статистическата работа обръщатъ внимание на шефа му, който засилва грижитѣ си за школуването му, виждайки въ негово лице единъ бждещъ отличенъ статистикъ.

При първия удобенъ случай, който не закъснява да настѣпи на 1 февруарий 1896 г., командированиятъ до тогава на занятие гимназиаленъ учителъ К. Поповъ бива назначенъ направо на щатна служба въ Статистическото бюро, като докладчикъ. Нему се възлага новопредприетата първа пълна и подробна училищна статистика за уч. 1894/95 год. и обработката на събранитѣ отъ Министерството на народното просвѣщение кратки сведения за основнитѣ училища презъ предшестващитѣ три учебни години — 1891/92, 1892/93 и 1893/94. Положенитѣ отъ него основи и установенитѣ планъ и програма на тази статистика, както сж изложени въ издаденитѣ презъ 1897 и 1898 год. четири тома и единъ албумъ отъ графическа статистика, продължаватъ и до днесъ да се прилагатъ почти неизмѣнно и да служатъ като образецъ на дълбоко проучена и методично организирана работа.

Той взема участие и въ предприемането на първата статистика на държавнитѣ чиновници и служащи въ България, преброени на 1 мартъ 1896 год., и въ съставянето на аналитичния прегледъ на разработенитѣ данни, придружаващъ издадената въ края на сжщата година публикация съ резултатитѣ отъ това преброяване. Съ негово съдействие се турятъ основитѣ на ежегодната земеделска статистика за посѣвитѣ и реколтата и на първото голѣмо статистическо преброяване на земевладенията въ България презъ 1897 год., на статистиката за военнитѣ набори, на изборната статистика, съ предприемането презъ 1899 год. на първата статистика на изборитѣ за народни представители за X-то об. народно събрание, и на редъ други статистически начинания.

Проявената отъ него заинтересованость и любознателность отива и по-нататъкъ: той следи отблизо и другитѣ, вече установени и работещи се статистики по търговията, движението на корабитѣ, пазарнитѣ цени, движението на населението, състоянието на населението споредъ преброяването въ края на 1892 год. и пр., като дори самъ участвува въ съставянето на албума отъ графическа статистика за състава на населението въ княжеството споредъ даннитѣ на последното преброяване. Наредъ съ това, той преживѣва, и самъ подпомага споредъ силитѣ си, усилията и дейността на директора Т. Иванчовъ за реорганизиране Статистическото бюро въ единъ солиденъ и жизненъ автономенъ централенъ статистически институтъ, които усилия се увѣнчаватъ съ успѣхъ съ прокарването презъ 1897 год. на първия законъ за Дирекцията на статистиката. Презъ сжщата година се прокарва презъ Народното събрание и специалния законъ за всеобщитѣ преброявания на населението въ България, въ чието изготвяне Кир. Поповъ сжщо взема известно участие.

По тоя начинъ нему се удава въ кжсо време да се запознае основно съ службата и организацията на официалната статистика, да изучи методитѣ и резултатитѣ на различнитѣ статистически изследвания и да добие единъ ясенъ погледъ върху цѣлата дейность изобщо на държавния статистически институтъ въ всичкитѣ ѝ най-малки подробности.

На 8 февруарий 1900 год. Кир. Поповъ напуска за кратко време Дирекцията на статистиката, за да премине въ Министерството на финансиитѣ, като началникъ на новооткритата тамъ специална статистическа служба по финансовата статистика. На този постъ той е извиканъ отъ бившия си шефъ Тод. Иванчовъ, станалъ вече министъръ-председател на България, който, като управляющъ временно Финансовото министерство, замислюва известна реорганизация на последното, за която целъ, като първа крачка, открива казаната статистическа служба. Поповъ бива посветенъ въ плана на министра и се изпраща въ командировка на практически занятия въ Парижъ, дето прекарва нѣколко месеци въ изучване